

Швирьова Ю.

2 курс, факультет соціології і права,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник: Мігалуш А. О., ст. викладач

кафедри соціології ФСП НТУУ «КПІ»

Расизм в США як прояв міжетнічних конфліктів

Сьогодення постає перед нами як епоха високих інформаційних технологій, бурхливого розвитку промисловості, глобалізації тощо. Проте і вона не позбавлена проблем, як нових, так і тих, що тягнуться з попередніх століть та не вирішуються. Одним з таких гострих питань, що не втратили актуальність і сьогодні, є проблема міжетнічних конфліктів. Як і інші, колізії такого типу несуть лише негативний вплив на стабільність та функціонування країни загалом, гальмують процес розвитку та є важко вирішуваними. Однією з країн, які найяскравіше ілюструють міжрасові протиріччя та їх наслідки, є Сполучені Штати Америки, власне її досвід в цьому питанні ми і розглянемо.

Dninauki2015

Серед передумов міжетнічних конфліктів можемо назвати лише один, проте найгостріший та найболючіший факт – рабство та работоргівля протягом декількох століть поспіль. Ввезення чорношкірих рабів на територію США продовжувалось навіть після офіційної заборони, умови існування поневолених людей були жахливими. Саме тому серед чорношкірих з часом все більше і більше наростала непокірність, яка знаходила виявлення у бунтах та повстаннях. Такі повстання жорстоко придушувались, проте навіть одиничні випадки змушували плантаторів боятися наступних спалахів. Нерідко у знак протесту раби псували знаряддя праці, вбивали своїх власників або закінчували життя самогубством.

Повстання чорношкірих, їх боротьба за визволення поступово сприяли розвитку широкого демократичного руху, який в результаті у ході громадянської війни 1861—1865 років призвів до ліквідації рабства. Однак основне завдання революції – перерозподіл землі, ліквідація плантаційного господарства та укріплення економічної міцності рабовласників – виконане не було. Це дало початок створенню різних терористичних угруповань, які мали своєю метою знищення та

фізичну розправу з чорношкірими. Найвідомішим з таких угруповань був Ку-Клус Клан, створений у 1865 році у Теннесі, який практикував так званий суд Лінча (лінчування) – жорстоку криваву розправу без суду. З роками ситуація все погіршувалась, виникла так звана расова сегрегація у транспорті, у школах, на вулицях та у закладах харчування. Виділялися окремі місця для чорношкірих, «кольорові» відмежовувалися від «білих». Боротьба тривала, проте результати вона стала приносити ближче до середини XIX століття. Визначною постаттю у боротьбі за свободу, за ліквідацію расизму, виступив Мартін Лютер Кінг – проповідник ненасильницької боротьби чорношкірих за власну свободу. Мирний рух все поширювався на більші території, досягав все більших результатів, чорношкірі почали усвідомлювати свою політичну могутність.

17 травня 1954 року чорношкірі за підтримки значної частини суспільства домоглися рішення Верховного Суду США заборони расової сегрегації у школах. Пізніше, у 1957 році відбулася грандіозна демонстрація у Вашингтоні біля пам'ятника Лінкольну, на яку, щоб висловити свою солідарність та підтримку боротьби за громадянські права та свободи, з усього світу з'їхалося близько 50 тисяч чорношкірих.

Сьогодні ми можемо стверджувати, що положення темношкірих американців у порівнянні з ситуацією 50-річної давності набагато покращилося, вони отримали громадянські права та свободи у повній мірі. Політика, що проводилася протягом останніх років дала свої плоди – чорношкірі американці захищені законом від будь-яких дій чи висловлювань з расистським підтекстом. Проте дисбаланс існує донині. Дослідження останніх десятиріч говорять нам, що чорношкірий американець вдвічі частіше стає безробітним, ніж білий і втричі частіше має нижчий рівень прибутку. Самі американці, за результатами досліджень 2000-х років, вважають, що расова дискримінація має ще довгу перспективу існування.

Сьогодні, оглядаючи події попередніх століть, ми можемо стверджувати, що боротьба за подолання расової дискримінації та громадянські права є частиною нашої загальної глобальної боротьби проти міжетнічних конфліктів та колоніального гніту.